

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość / Region / Kraj

Poznań, Wielkopolska, Prusy [Niemcy], Prusy Królewskie

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Starożytności Polskich i Słowiańskich

(Muzeum Starożytności Krajowych)

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum stowarzyszenia

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów

Muzeum stowarzyszenia – Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

Zbiory o charakterze archeologicznym, wydobywane głównie z cmentarzysk, przedmioty kultu pogańskiego, broń i sprzęty pochodzące z czasów od średniowiecza począwszy, pamiątki narodowe, pamiątki po sławnych ludziach, monety, medale i dzieła sztuki.

Daty działalności / zakres czasowy:

1857 – 1882

Rodzaj pamięci

Narodowa polska i inne

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Obszar historyczny: pamiątki/relikwie,

zabytki archeologiczne,

broń i uzbrojenie;

Obszar kultury: pamiątki/relikwie;

Obszar artystyczny: sztuka powszechna - malarstwo

- rzemiosło artystyczne

sztuka polska - malarstwo

- rysunek

- grafika

- rzemiosło artystyczne;

DANE INSTYTUCJI :

	OBCENIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	1. Biblioteka Raczyńskich, Plac Wolności 19, 60-101 Poznań, Wielkopolska, Polska; 2. Hotel Bazar, Paderewskiego 8, Al. Marcinkowskiego 10, 60-101 Poznań, Wielkopolska, Polska;	1. Biblioteka Raczyńskich (1857-1870), Poznań, Wielkopolska, Prusy [Niemcy], Prusy Królewskie; 2. Hotel Bazar (1870-1882), Poznań, Wielkopolska, Prusy [Niemcy], Prusy Królewskie;

DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	1. tel: 61 852 98 68 mail: sekretariat@bracz.edu.pl strona www: bracz.edu.pl 2. tel: 61 851 80 00 mail: biuro@bazarpoznanski.pl strona www: bazarpoznanski.pl	-
GODZINY OTWARCIA	1. poniedziałek – piątek 9.00 – 20.00 sobota 10.00 – 17.00 niedziela Zamknięte 2. Cała doba	-
DYREKTORZY	1. Anna Gruszecka (od 2014r.); 2.	1. Antoni Popliński (1852-1868) Maksymilian Sosnowski (1868-1901); 2.
WŁAŚCICIEL		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

-

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Zbieranie i wydawanie źródeł i materiałów do dziejów piśmiennictwa i starożytności polskich. (§3b Celów i prac Towarzystwa z Ustawy Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk z 1857 roku);

“gromadzenie zabytków z całego zaboru, deklarowanie chęci służenia wszystkim Polakom”.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

-

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk:

- towarzystwo naukowe, założone w 1857 r., z siedzibą w Poznaniu; zrzesza pracowników wszystkich dziedzin nauki; największe i jedno z najważniejszych towarzystw ogólnonaukowych w Polsce; głównie instytucja naukowa i kulturowa w zaborze pruskim, a od chwili rozwiązania [Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Warszawie](#) (1832) do powstania [Akademii Umiejętności](#) (1871–73), także najważniejsze towarzystwo naukowe na ziemiach polskich; w 1919 r. inicjator i organizator uniwersytetu w Poznaniu; w okresie międzywojennym wspierało poznańskich uczonych, publikując ich prace; w czasie okupacji niemieckiej członkowie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk działali w ramach [Uniwersytetu Ziemi Zachodnich](#); 1947 r. reaktywowano działalność Towarzystwa; 1953–91 działało pod naukową opieką i było finansowane przez PAN, a od 1991 r. — samodzielne, dotowane przez KBN i władze samorządowe; składa się z 7 wydziałów: filologiczno-filozoficzny, historii i nauk społecznych, matematyczno-przyrodniczy, lekarskiego, nauk technicznych, nauk rolniczych i leśnych oraz nauk o sztuce; w 2002 r. liczyło 898 członków. oprócz działalności naukowej ważną dziedziną prac PTPN jest gromadzenie i zabezpieczanie dzieł sztuki oraz pamiątek narodowych; wydaje m.in. od 1921 r. „Prace...” poszczególnych komisji oraz rocznik „Sprawozdania PTNP”.

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

- Leon Wegner (sekretarz zbiorów 1857-1868 r.), przedstawiał na posiedzeniach zarządu nowe nabytki muzealne; (ur. 31 marca 1824 w Poznaniu, zm. 9 lipca 1873 tamże) – ekonomista, historyk, jeden z twórców [Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk](#). Pochodził z niezamożnej rodziny, ukończył poznańskie gimnazjum Marii Magdaleny. W 1849 ukończył prawo na [Uniwersytecie Wrocławskim](#); w trakcie studiów należał do Towarzystwa Literacko-Słowińskiego. Po studiach powrócił do Poznania i podjął prywatną praktykę adwokacką. Bronił oskarżonych o udział w rewolucji 1848. W latach 1870 – 1873 był zatrudniony jako syndyk (rzecznik prawny) Bazaru Poznańskiego, dla którego opracował ustawę Spółki Akcyjnej Bazaru (1872). Aktywnie uczestniczył w życiu społecznym Poznania. Wchodził m.in. w skład prezydium Koła Towarzyskiego przy Bazarze Poznańskim. Był członkiem dyrekcji Towarzystwa Pomocy Naukowej im. [Karola Marcinkowskiego](#), członkiem rady miejskiej Poznania, kilkakrotnym posłem na sejm pruski (po raz pierwszy wybrany w 1854). Należał do grona współtwórców Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, jako pierwszy pełnił funkcję sekretarza generalnego (1857-1868) i był członkiem czynnym Wydziału Historycznego. Redagował "Roczniki PTPN", na łamach których - mimo braku historycznego wykształcenia - ogłosił wiele prac historycznych, poświęconych głównie ostatnim latom I Rzeczypospolitej (m.in. prace biograficzne o [Kołłątaju](#), [Reytanie](#) i [Kościuszcze](#), opracowania o bitwie pod Maciejowicami i sejmie grodzieńskim 1793). W uznaniu dorobku historycznego został wybrany na członka korespondenta krakowskiej [Akademii Umiejętności](#). Brał udział w pracach wielu komitetów okolicznościowych, m.in. organizującego uroczystości patriotyczne po śmierci [Mickiewicza](#) w 1855.

Opiekunowie zbiorów:

- Maksymilian Studniarski (1858-1860), nauczyciel
- Albin Gorecki (1860-1866), emerytowany ochmistrz Rogera Raczyńskiego i nauczyciel domowy
- Władysław Wierziński (1866-1868), prawnik i dziennikarz
- Hieronim Feldmanowski (1868-1882), drugi konserwator zbiorów TPN. Z wykształcenia nauczyciel, z zamiłowania bibliotekarz, poeta, literat i tłumacz, uczestnik powstania 1848 (ranny w bitwie pod Miłostawiem), więziony w Poznaniu. Pracował jako nauczyciel domowy i guwerner, współpracował z "Dziennikiem Poznańskim". Z Towarzystwem związał się na ponad 13 lat, będąc jego konserwatorem, a także sekretarzem. Jego wielką zasługą jest uporządkowanie księgozbioru i opracowanie katalogu, a także wykonanie spisu kolekcji muzealnej, w tym

archeologicznej. Po przejściu na emeryturę w 1881 roku nadal współpracował z PTPN.

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

-

Szczegółowa historia instytucji

Dnia 23 września 1857 roku, dzięki inicjatywie członków Wydziału Nauk Historycznych i Moralnych, zawiązanego przy Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk, podjęto uchwałę o utworzeniu Muzeum Starożytności Polskich i Słowiańskich w Poznaniu. Było to jedno z najstarszych muzeów w Polsce tego okresu. Muzeum gromadziło rozmaite pamiątki narodowe, do których zaliczano m.in. zabytki archeologiczne, pozyskiwane zarówno w darze jak i w wyniku prac wykopaliskowych, które stanowiły załączek kolekcji muzeum. Oprócz inicjatywy gromadzenia zbiorów, podejmowano liczne badania archeologiczne. Muzeum Starożytności było „okresem zbieractwa” eksponatów (okres ten przypada na lata 1857-1885). Siedzibą Muzeum i całego Towarzystwa były kolejno: Biblioteka Raczyńskich (1857-1870) a następnie Hotel Bazar (1870-1882). Opiekę nad kolekcjami zabytków sprawowali konserwatorzy zabytków (dzisiejsi kustosze). Funkcje te pełnili kolejno: nauczyciel Maksymilian Studniarski (1858-1860), emerytowany ochmistrz Rogera Raczyńskiego i nauczyciel domowy Albin Gorecki (1860-1866), prawnik i dziennikarz Władysław Wierzbiński (1866-1868) oraz nauczyciel i literat Hieronim Feldmanowski (1868-1882). w 1878 r. PTPN wydało odezwę do społeczeństwa, która jeszcze bardziej spopularyzowała potrzebę ochrony zabytków starożytności wśród społeczeństwa Wielkopolski i przyczyniła się do zwiększenia zbiorów. 1882 r. otwarcie wystawy stałej Muzeum PTPN - pod nową nazwą Muzeum im. Mielżyńskich (transfer zbiorów).

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Zbiory o charakterze archeologicznym, wydobywane głównie z cmentarzysk, przedmioty kultu pogańskiego, broń i sprzęty pochodzące z czasów od średniowiecza począwszy, pamiątki narodowe, pamiątki po sławnych ludziach, monety, medale i dzieła sztuki. Zbiory muzeum stanowiły głównie przedmioty starożytne z wykopalisk na terenach dawnej Polski, a także obiekty o wartości historycznej narodu (obrazy początkowo wchodziły w skład tzw. "pamiątek historycznych"). Od początku istnienia kolekcji muzealnej (liczyła wtedy już nieco ponad 100 zabytków archeologicznych, zgromadzonych głównie z darów społeczeństwa), ilość eksponatów wzrastała w szybkim tempie. Podstawę zbiorów stanowiły resztki zbiorów dawnego Towarzystwa Zbieraczy Starożytności przekazane muzeum przez Władysława z Szamotuł. Do końca trwania muzeum otrzymano obiekty od ok 150 ofiarodawców (przekazywano rzeczy, które uważano za pamiątki i sądzono, że powinny trafić do muzeum). Wg. spisu z 20 marca 1869 r. kolekcja muzeum liczyła sobie wtedy: 38 przedmiotów kamiennych, 5 przedmiotów szklanych, 125 z brązu, spiżu i miedzi, 5 obrazów olejnych, 380 rycin, litografii itp., 3 popiersia gipsowe, 15 pamiątek historycznych po sławnych mężach, 749 przedmiotów archeologicznych i 2984 numizmaty. W 1870 r. Seweryn hr. Mielżyński zapisał w testamencie dla Towarzystwa i muzeum ponad 200 obrazów, ok. 4 tys. szkiców, 3088 rycin, 4249 monet i medali. Po jego śmierci w 1872 r. dodatkowo przekazano do muzeum zbiór rycin, szkiców, studiów oryginalnych, akwareli, itd. (ok. 5000 sztuk), następnie po śmierci żony Seweryna Mielżyńskiego przekazano również galerię miostawską, która liczyła ponad 170 obrazów mistrzów europejskich.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

- skarb miedziany z młodszej epoki kamienia odkryty w naczyniu glinianym w Skarbenicach, woj. Bydgoszcz.
- parę wołków miedzianych połączonych jarzmem wraz z 8 siekierkami miedzianymi, znalezionymi w Bytyniu, woj. Poznań,
- miecz z IV okresu epoki brązu z Odolanowa, woj. Kalisz
- skarb brązowy z wczesnego okresu żelaza, odkryty w Chobienicach, woj. Zielona Góra
- brązowy posążek przedstawiający lzydę karmiącą Horusa – improt prowincjonalnorzymski znaleziony w Małachowie, woj. Konin (zaginiony w okresie II Wojny Światowej)
- hełm żelazny, kryty połączoną blachą miedzianą z Giecza
- wczesnośredniowieczny skarb srebrny z Gwiazdowa, woj. poznańskie;
- kamienie Mikorzyńskie?

Strategia pozyskiwania zbiorów

Zakupy

Darowizny/fundacje

Przekazy

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Darczyńcy:

1. Białecki Antoni – wykopaliska w 1857r. - wydobył i w kolejnym roku opublikował materiały z cmentarzyska ludności kultury łużyckiej (około VII stulecia p.n.e.) w Manieczkach koło Śremu, w tym iglica spiżowa i 180 różnych przedmiotów starożytnych;
2. Breza Tytus - 2 siekerki kamienne, brązowe kolce, urna z pokrywą z Uścikowa;
3. Brodowski Ludwik - naramiennik srebrny, 4 kolczyki i 6 odłamków starożytnych monet;
4. Cichocki X. - moneta rzymska z czasów Dioklecjana spod Krobi;
5. Gąsiorowski - 1 moneta Jana Kazimierza;
6. Jarochoński K. - starożytne szczypce i 2 kawałki żelaza spod Małych Sokoncików;
7. Kasprzycki z Jargoniewic - moneta srebrna Zygmunta I;
8. Kirkor Adam - 15 odlewów gipsowych przedmiotów starożytnych, znalezionych na ziemi litewskiej;
9. Kliem - moneta z czasów Jana Kazimierza;
10. Koenig Ludwik - rzeźbiona kość z Giecza;
11. Kozłowski Władysław z Szamotuł - podstawa zbiorów muzeum przekazana z resztek zbiorów dawnego Towarzystwa Zbieraczy Starożytności - 16 przedmiotów żelaznych, po większej części starożytnej zbroi, 35 urn i łzawic, 17 monet, 2 papierowe banknoty z 1794 roku, 2 medale, 2 książki i kilka zwojów akt byłego TZS z Szamotuł wraz z szafą do książek;
12. Kubicki Karol - 50 monet, po części polskich;
13. Kurnatowski Nepomucen z Dusiny - 26 monet z czasów Jana Kazimierza i Sobieskiego, 77 groszy z czasów Zygmunta I (wraz z naczyniem glinianym XIX wiecznym w którym zostały znalezione);
14. Krasicki Józef - 2 popielnice, 2 przystawki z Murzynowa, 2 żubrze rogi z Ruchocina, popielnica z 2 przystawkami, 7 paciorków, ostroga i pierścień z Trzemeszna;
15. Leciejewski - 10 monet piastowskich z XII i XIII wieku;
16. Lipski Józef - 2 brązowe kolce, brązowa blaszka z uszkiem;
17. Lutomski - starożytna ostroga spod Września;

18. Maciejowski (margrabia) - 6 monet polskich srebrnych i 8 różnych miedzianych;
19. Malczewski Adolf - 2 zęby mamuta z Sybiru (nabyte od Antoniego Gorczyńskiego);
20. Modliński - starożytny miecz spod Walentynowia pod Inowrocławiem;
21. Moraczewski Jakub - karabela turecka ozdobna;
22. M. S. z Dobrzycy - medalik srebrny Faustyna Augusta;
23. Mielżyński hr. Seweryn - przedmioty starożytne znalezione w Pałczynie pod Miłostawcem: celt spiżowy, krąg z drutu spiżowego, 2 iglice spiżowe, zwój spiżowy, naszyjnik z drutu spiżowego, dłuto żelazne, obręcz żelazna, 2 żelazne kolce, 2 naramienniki żelazne, 54 różnego rodzaju popielnice, łzawnice, przystawki i czarki, 182 monety polskie i zagraniczne z Gorzyc, 8 szelągów Jana Kazimierza, 1 monetę hiszpańską, 3 starożytne mapy geograficzne Polski;
24. Motty Marceli - spinka starożytna;
25. Mycielski hr. Stanisław z Ponieca - 18 przedmiotów starożytnych spod Ponieca;
26. N.N. - szklanka z herbem polskim z roku 1699 z pokrywką;
27. Niegolewski Kazimierz - 5 popielnic różnego kształtu, 1 przystawka z Chwałkowa;
28. Niegolewski Władysław - 2 dokumenty pergaminowe, złota tabakierka - pamiątka po ks. Józefie Poniatowskim;
29. Ostowicz (ksiądz) z Buku - 7 urn, przęsto, kulę kamienną i cepy starożytne;
30. Ponikiewski – kamienna siekierka i zausznicza starożytna;
31. Ponikiński - ostrze od lancy;
32. Przyborowski – ostrze dzidy z kamienia, znalezione w Obiecanowie;
33. Przyłuski X. (Arcypasterz Gnieźnieński i Poznański) - 7 rycin z albumu wileńskiego, 3 malowidła olejne starożytne: portret Sobieskiego, Opalińskiego i malowidło zawierające wizerunki królów polskich w medalionach do Augusta II i nożyce;
34. Radoński Stanisław - ostroga starożytna;
35. Radzki X. - spinka spod Giecza;

36. Rekowscy z Koszut - 19 monet starożytnych;
37. Sadowski Nepomucen - 122 monety polskie;
38. Sarnecki – siekierka serpentynowa z okrągłym obuchem;
39. Studniarski - łuk starożytny;
40. Sypniewski Felicjan - proporzec i 3 pokrowce z czasów saskich;
41. Szwajcar Stanisław - iglica spiżowa z Witowia pod Nowym Miastem, pierścień otwarty - fibula, 2 popielnice, przystawka;
42. Szymoński Antoni - sznurek z kutazami od laski gen. Kniaziewiczza;
43. Taszarski X. - czarna urna zawierająca przeszło 400 szelągów z panowania Alberta;
44. Trączyński - młot kamienny i 2 siekierki krzemienne z Czeszewa;
45. Tułodziecki ks. proboszcz - 4 podkowy i żeleźce oszczepu spod Płowców;
46. Wegner Leon - popielnica i przystawka z Dobieszewka;
47. Władysław hr. Kwilecki - 9 monet rakuskich i 4 rzymskie spod Grojca;
48. Wolniewicz - Chełm starożytny z XIV w. spod Giecza;
49. Woloński - 23 odlewy sfragistyczne żelazne, 13 odlewów gipsowych medalów polskich, 10 odlewów pieczęci polskich, 4 rzeźbione warcaby drewniane (mające być własnością króla Stanisława Leszczyńskiego);
50. Wyderkowski ksiądz - łzawnica i odcisk znaków z starożytnego kamienia na laku;
51. Wyderkowski ksiądz w Mankowarsku - kamień ośmioboczny z runicznym napisem znaleziony w Gościeradzu;
52. Zabłocki Erazm - kula kamienna spod Jarostawia, miecz starożytny i czekan;
53. Zabrowski Julian – siekierka kamienna – serpentyn, znaleziona w Witowie pod Nowym Miastem;
54. Zientkiewicz ks. dziekan - 8 monet rozmaitych;

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Muzeum jako takie nie organizowało ekspedycji naukowych. Jednak znaczna część obiektów pochodziła z darów wykopaliskowych z całej dawnej Polski i innych krajów.

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

1882 r. - zbiory zostały przeniesione do nowego gmachu PTPN przy ul. Młyńskiej jako obiekty nowego muzeum - Muzeum im. Mielżyńskich. Spowodowane było to brakiem miejsca na wciąż wzrastającą ilość eksponatów w poprzednich miejscach - Bibliotece Raczyńskich i Hotelu Bazar. Dodatkowo muzeum zmieniło charakterystykę i nazwę głównie dzięki przekazanym zbiorom Mielżyńskich i ich ogromnemu wsparciu w rozwój muzeum.

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Z uwagi na organizacyjny charakter Muzeum nie było wystawy stałej. Wystawiano jednak obiekty zebrane dla ograniczonej liczby gości - specjalistów, gości towarzystwa.

Wystawy czasowe

1859 r. - Publiczna wystawa w Krakowie - wypożyczenie obiektów;

1860 r. - Publiczna wystawa we Lwowie - wypożyczenie obiektów;

1878 r. - wypożyczenie obiektów do Paryskiej wystawy powszechnej (wystawa archeologiczna - Exposition universelle internationale. Exposition des sciences anthropologiques);

1880 r. (sierpień) - wypożyczenie 387 obiektów do wystawy antropologiczno-archeologicznej w Berlinie;

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

-

(1881 r. - pierwszy katalog obrazów malarzy polskich (Fedelmanowskiego) - opisanych 231 obrazów olejnych, 120 rysunków, akwareli itp, kilkanaście miniatur);
?

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

-

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

-

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Ze względu na trudności lokalowe i kłopoty organizacyjne, początkowo kolekcje udostępniano jedynie fachowcom.

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

- Charakterystyka statystyczna:

- Ważniejsze osobistości:

Oscar Montelius, Oscar Almgren ze Sztokholmu, Rudolf Virchow z Berlina, Józef Hampel z Pesztu, Matthaus Much z Wiednia,

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

-120 lat w służbie narodu Muzeum Archeologiczne w Poznaniu (1857-1977), Włodzimierz Błaszczyk, Wyd. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, 1979.

-*Dziesięć wieków Poznania. Kultura umysłowa, literatura, teatr i muzyka, praca zbiorowa* pod red. Kazimierz Malinowski, Wyd. SZTUKA, Poznań-Warszawa 1956.

- *Muzea w Polsce – Informator*, Sołtysiak Maria, Wierzbicka Katarzyna, Wydawnictwo DiG, Warszawa 1997.

-*Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Historia i współczesność*, pod red. Maciej Przybył, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, 2007.

- *Organizacja badań i ochrony zabytków archeologicznych w Poznaniu (1720-1958)*, Jarmila Elżbieta Kaczmarek, Wyd. "Reprint", Poznań 1996.

- *Początki starożytnictwa wielkopolskiego w korespondencji Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego*, pod red. Jarmila Kaczmarek, Hieronim Kaczmarek, Patrycja Silska, Wyd. PTPN, Poznań 2013.

-*Polskie kolekcje i zbiory artystyczne we Francji w latach 1795-1919: między "skarbnic narodową" a galerią sztuki*, Tomasz Feliks de Rosset, Wydawnictwo UMK, Toruń 2005.

- *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W służbie narodu i nauki 1857-1918*, Bernard Piotrowski, Wydawnictwo: Krajowa Agencja wydawnicza, Poznań 1983.

-*Przewodnik po muzeach i zbiorach w Polsce*, Stanisław Lorentz, Wydawnictwo Interpress, Warszawa 1982.

-*Roczniki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*, PTPN, Poznań.

-*Rys dziejów wydawnictwa Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk z bibliografią publikacji Towarzystwa 1856-2008*, pod red. Dobrosława Gucia i Alicja Pihan-Kijasowa, PTPN, Poznań 2011.

-*Skarby Muzeum Archeologicznego w Poznaniu*, Włodzimierz Błaszczyk, Wyd. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, 1980.

-*Skarby Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Historia ich pozyskania, zaginięcia i odzyskania*, Marek Chłodnicki, Wyd. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, 1996.

-*Statuty Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 1856-2006*, wst. Ryszard Marciniak, PTPN, Poznań 2007.

-*Wirtualna Galeria im. Mielżyńskich. Historia-Idea-Prawo*, Alicja Jagielska-Burduk, Wojciech Szafranski, Monika A. Górka, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań 2013.

-Veritate et scientia. Księga pamiątkowa w 125-lecie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, pod red. Antoniego Gąsiorowskiego, Wyd. PWN, Warszawa-Poznań 1982.

- Zbiory Muzealne PTPN 1857-1922, Warkoczewska Magdalena, [w:] PTPN 1857-2017. Kronika Miasta Poznania, pod red. Przemysława Matusika, Poznań 2017.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Emilia Brewka

Data sporządzenia karty:

09.06.2018 r.

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	